

Juncus thomasi TEN. — nový druh slovenskej flóry

Juncus thomasi TEN. — a new species of the Slovakian flora

Karol Mičieta

MİČIETA K. (198): *Juncus thomasi* TEN. — nový druh slovenskej flóry. [*Juncus thomasi* TEN. — a new species of the Slovakian flora.] — Preslia, Praha, 55 : 367—369.

The present paper deals with the first record on *Juncus thomasi* TEN. in Slovakia.

Ústav molekulárnej a subcelulárnej biológie Univerzity Komenského, Révová 39, 811 02 Bratislava, Československo.

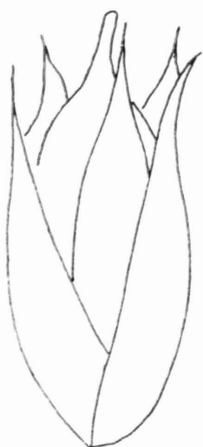
Pri štúdiu rodu *Juncus* L. na Slovensku sme zamerali pozornosť aj na *J. thomasi* TEN., hoci z územia Slovenska nebol doteraz známy. Jeho výskyt bol však uvádzaný z blízkosti Slovenska, z Poľska a Zakarpatskej Ukrajiny (SZYNAL et MAĐALSKI 1931, KREČETOVİČ et BARBARIČ 1950). Centrum rozšírenia má vo Východných a Južných Karpatoch, na Balkánskom poloostrove. Rastie tiež v Grécku a Taliansku. Na sever ide až po Halíč, na východ po Dnester. Rozšírenie podľa revidovaných dokladov uvádza SNOGERUP (SNOGERUP 1978).

Výskyt *J. thomasi* na Slovensku sa nám v súčasnosti nepodarilo potvrdiť. Až pri revízii v herbári Slovenského národného múzea v Bratislave (BRA) sme zistili *J. thomasi* v zberoch BERGANSKÉHO. Z časti jeho herbára, približne 150 neurčených položiek *J. articulatus* z jedinej lokality, sme vyčlenili 14 položiek — 24 indivíduí *J. thomasi*. Dokladový materiál BERGANSKÉHO pochádza z rokov 1922 až 1929 z jedinej lokality: Bardejov, mestské lúky pri Topli. V súčasnosti je táto lokalita veľmi urbanizovaná a iba v malom množstve tu rastie *J. articulatus*. Vzhľadom na rozsiahlosť materiálu z viacerých rokov, nepochybujeme o pôvodnosti materiálu.

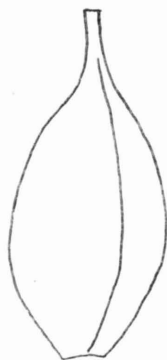
Herbárové položky dokazujú, že *J. thomasi* treba, aj keď s oneskorením, zaevidovať ako nový druh flóry Slovenska, hoci neexistuje ďalšia známa lokalita ani doklad o jeho súčasnej existencii na území Slovenska. Možno však predpokladať, že rástol a aj napriek silným zásahom človeka do prírody sa udržal vo Východných Beskydách v systéme horných tokov Tople, Ondavy, Laborca, Čirochy. Druh vyžaduje najmä podrobné štúdium v teréne spomínanej oblasti, ktorému sa máme v úmysle aj naďalej venovať.

J. thomasi je najbližšie podobný *J. atratus*, od ktorého sa odlišuje, okrem iného tým, že peľnica je dlhá do 1,0 mm, tobolka je krátko hrotitá, krážel stiahnutý a kvety sú v bohatých zväzôčkoch.

Trvacia, riedko trsnatá bylina, s plazivým, málo rozkonáreným podzemkom. Stonky 25—60 (až 100) cm vysoké, s (1—)2(—3) bazálnymi bezčepelnými pošvami, 1—3 subbazálnymi a 1—2(—3) stonkovými listami. Listy (10—)15—30(—40) cm dlhé, 2—4 mm hrubé, so 7—11 (až 15) zreteľnými pozdĺžnymi rebrami, zreteľne priehradkované. Listové pošvy jemne ryhované, uskaté. Vrcholový krážel bohatý, stiahnutý, kvety nakopené po 5—20(—50) v (5—)20—50

J. atratus

J. thomasi

Obr. 1. — *Juncus thomasi* TEN. — nový druh slovenskej flóry.

(až 200) zväzočkoch. Okvetné listky 2,5–3,2 mm dlhé, vonkajšie trochu dlhšie, vajcovito kopyjovité, končisté až dlho končisto zihlené, červenkasto gaštanovo hnedé. Tyčínik 6, peľnice 0,5–1,0 mm, nitky 0,5–1,0 mm dlhé. Tobolky 2,0–3,5 mm dlhé, trojhranné, elipsoidné, krátko hrotité; rovnaké, vzácné dlhšie ako vonkajšie okvetné listky. Semená 0,45–0,50 × 0,20–0,25 mm, elipsoidné až hruškovité. $2n = 40$ (SNOGERUP 1963). Doba kvitnutia VI–VIII.

SUMMARY

During the revision of herbarium material, specimens confirming the occurrence of *Juncus thomasi* TEN. in Slovakia were found (loc. E. Slovakia, Bardejov, leg. BERGANSKÝ 1922–1929 BRA). Neither more localities, nor data about a recent presence of this species in the Slovak flora are known so far.

LITERATÚRA

- KREČETOVIC V. I. et BARBARIČ A. I. (1950): Sitnik-Juncus L. — In: KOTOV M. I. et BARBARIČ A. I. [ed.], Flora URSS, 3 : 21–50. — Kiev.
- SNOGERUP S. (1963): Studies in the genus Juncus III. Observations on the diversity of chromosome numbers. — Bot. Notiser, Lund, 116 : 142–156.
- (1978): A revision of the Juncus atratus group. — Bot. Notiser, Lund, 131 : 189–196.
- SZYBAL T. et MAŁAŁSKI J. (1931): Juncaceae. — In: KULCZYŃSKI S. [red.], Atlas flory Polskiej. Florae Polonicae Iconographia 2/2, : 1–17, 120–153. — Kraków.

Received 7 December, 1982